

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Placa in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Pozabljeno načelo

Denarna kriza, ki se je začela pojavljati približno pred dvema leti, ni zadela menda nobene pokrajine v naši državi tako občutno kakor Slovenijo, čeprav je kreditni sistem pri nas najbolj razvit. Mi imamo obilico bank in hranilnic in posojilnic, a vsi ti zavodi niso mogli preprečiti hude krize, pač pa so vsi skupaj prišli v nevarnost, da kriza pogoltne nje same, če se ne bo našla pravočasna pomoč.

Denarna kriza pa ne davi in ne mori vsega gospodarstva samo pri nas, ampak tudi druge pokrajine v naši državi, čeprav ne v toliki meri kakor nas. Zato je vlada sklicala v Beograd posebno komisijo strokovnjakov, da najdejo kakšen izhod iz težkega položaja, v katerem se nahaja vse naše gospodarstvo, posebej pa še denarstvo.

Mi še ne vemo, do kakšnih zaključkov bo ta komisija prišla in kakšna zdravila bo predlagala. Opozoriti pa hočemo pri tej priliki na neko načelo, ki se je izkazalo v preteklosti kot prav zdravo, na katero pa smo v teku let že popolnoma pozabili.

V stari Avstriji smo imeli velik državni denarni zavod — poštno hranilnico. V ta zavod so se stekali prihranki iz cele nekdanje monarhije. Nabrane prihranke je morala uprava tega zavoda seveda plodono nalagati, če je hotela izplačevati vlagateljem vsaj skromne — tri odstotne — obresti, in zato je uprava nakupovala državne papirje, ki so nosili več ko 3 odstotke obresti, deloma pa je denar izposojala solidnim industrijskim podjetjem ali pa ga je nalagala pri drugih denarnih zavodih po nekoliko višjih obrestih kakor jih je dajala sama, a vendar še dovolj nizkih, tako da dolg pri poštni hranilnici za nikogar ni bil pretežak.

Pri razporejanju nabranih prihrankov pa se je uprava nekdanje poštne hranilnice strogo držala načela, naj dobi vsaka dežela približno vsaj toliko denarja v obliki posojil nazaj, kolikor so prebivalci te ali one dežele nanесли v zavod svojih prihrankov, tako da so prihranki ene dežele oplojali gospodarstvo iste dežele in množili njeno bogastvo in blagostanje. Seveda je Dunaj kot državna prestolnica dobil včasih nekaj več in tudi nemške dežele so bile včasih nekoliko protežirane pred slovanskimi, toda v splošnem se je uprava poštne hranilnice le držala načela »iz dežele — za deželo«.

Tudi v naši državi imamo poštno hranilnico, ki je državni denarni zavod, kamor se steka velik del prihrankov iz cele države. Poleg tega imamo še Narodno banko, imamo Državno hipotekarno banko, Obrtno banko in Privilegirano agrarno banko, in vsi ti zavodi uživajo posebno državno varstvo v eni ali drugi obliki. V te zavode se steka tudi znaten del naših narodnogospodarskih dohodkov, bodisi prihrankov, depozitov ali pa drugih dajatev. Ne vemo pa, kako našti zavodi svoj iz vseh dežel države prejemani denar naprej nalagajo in kje... Če nas statistike ne varajo, potem moramo reči, da smo pri nas na lepo in zdravo načelo »iz dežele — za deželo« precej pozabili!

Če bi se pa to načelo zopet pričelo uveljavljati, smo prepričani, da bi se težko današnje stanje naših denarnih zavodov in s tem tudi vse naše denarstvo in gospodarstvo prav kmalu znatno popravilo. Če se v sicer zdravem telesu začne

nabirati kri le na enem kraju, mora vse telo zboleti zaradi pomanjkanja krvi na drugem mestu. Zato pa je treba skrbeti za zdrav in pravičen obtok krvi in denar je za gospodarstvo to, kar je kri za človeško telo.

Priznanje ministru socialne politike in narodnega zdravja Ivanu Pucelju

Kadar ministri zapuščajo svoje položaje, tedaj se navadno govori o napakah, ki so jih ljudje zapazili v njihovem delovanju. Prav mnogokrat se čuje celo to: »Hvala Bogu, da je šel!« Zelo mnogi namreč pričakujejo od spremembe koristi, katerih dotlej niso bili deležni. Zato je vse-

simpatije vojnih žrtev, delavcev, socialnih ne- bogljencev, zdravnikov, zdravstvenih ustanov in neposredno mu podrejenega uradništva v ministrstvu in celi državi. Niti enega ni med nami, ki bi mogel upravičeno biti nezadovoljen in reči: »Lahko bi mi pomagal, pa ni hotel!«

Gospod Ivan Pucelj samo tam ni pomagal, kjer ni mogel.

Karakteristika te plemenitosti leži baš v njegovi skromnosti, zakaj, on ni nikdar in nikomur nič naredil in pomagal direktnim potom.

On je vse to delal po svojih referentih rednim potom tako, da je neposredno prejel malo hvaležnosti on onih, katerim je izdatno pomagal. Zato mnogi, katerim je pomagal ali oni, katerim je pripomogel samo do pravice, ne vedo, da je bila končna rešitev le v njegovih rokah. Zato on odhaja neslišno, v največji tišini, prav tako kakor je na ta visoki položaj prišel in kakor je deloval za časa svojega ministrovanja. Ako se sploh more za kakega poslanca ali narodnega delavca s polno pravico trditi, da je samo in vedno vestno vršil svojo dolžnost, moramo to priznati g. Pucelju.

Težavna naloga

Biti danes minister, v času, ko finančna kriza takorekoč veže roke in sprečuje vsako koristno iniciativo, je zares težko in to brez obzira na resor, v katerem se ministruje. Biti danes minister, v času politične neurejenosti, pokvarjenih moralnih pojmov, ko poklicani in nepoklicani po vseh oglih in kotih preže, da oblatijo javne delavce in državnike, omalovažujejo njihova poštena prizadevanja v službi naroda; med takimi destruktivnimi elementi je zares težko ministrovati. Najtežje je biti dober minister v času, ko se sme narodu najmanj odvezovati, a zahteva se od ministra mnogo —. Evo, v takem času se je pojavil v fotelju ministristva socialne politike in narodnega zdravja g. Ivan Pucelj.

Brezposelnost je začela zajemati vrste našega delavstva. Dnine so padale, beda je rastla. Mase vojnih žrtev so se znašle pod udarom težkih odredb invalidskega zakona iz leta 1929., katerega je tik pred svojo smrtjo poklonil invalidom bivši minister socialne politike pokojni Mate Drinković. Dotlej svobodno in nezavisno Udruženje vojnih invalidov je dobilo komisarja, invalidske organizacije pa so se začele naglo razpuščati. Higijenske prilike niso bile vredne zavisti — in za izboljšanje je bil potreben denar.

kakor redka izjema ono, kar se dogaja sedaj našemu tov. Ivanu Pucelju, ki je več kakor dve leti bil na položaju ministra socialne politike in narodnega zdravja. Po odhodu s položaja prejel je od mnogih merodajnih oseb najbolj laskava priznanja za svoje delovanje. Posebno značilen pa je v tem pogledu uvodni članek v listu »Ratni invalidi«, ki izhaja kot glasilo »Udruženja vojnih invalidov« v Beogradu. Članek je napisal sam predsednik Udruženja, g. V. Dj. Nedić, podpolkovnik v rezervi in brat dveh aktivnih generalov. G. Nedić piše tako-le:

Jugoslovenske vojne žrtve ob slovesu ministra socialne politike in narodnega zdravja:

IVAN PUCELJ,

bivši minister socialne politike in narodnega zdravja in narodni poslanec.

V najplodonosnejši dobi svojega delovanja nas je zapustil... Zapustil nas je tedaj, ko bi ga najbolj potrebovali, tedaj, ko so vojne žrtve, delavci in socialni ne- bogljenci žejni njegove plemenitosti, sočutja in podpore. Zgodilo se je, da izstopa iz vlade minister, ki uživa nepodeljene

Beda je zajela široke mase delavstva in vojnih invalidov — nezadovoljstvo je naraščalo. Tedaj je krmilo tega ministrstva, ki ima sicer najvažnejše funkcije, pa je vendar pastorek po svojem skromnem budžetu — vzel v svoje močne roke, do skrajnosti socialno izklesan mož, brat Slovenec, odličen Jugosloven, g. Ivan Pucelj.

S tem dnem začenja v tem ministrstvu novi duh, da zaščiti mnogobrojne prošilce, duh, ki je prinesel sočutje in duševnosti vsem onim malim in velikim, na katere se je obrnila masa potrebnih. Pred vsemi pa prednjači njihov šef, prednjači g. Ivan Pucelj. Delalo se je kolikor se je moglo in kolikor so dopuščala sredstva. Na žalost je začel budžet ministrstva socialne politike in narodnega zdravja za časa ministrovanja g. Ivana Pucelja občutno padati: sredstva so se zmanjševala, a beda onih, ki so se obračali na ministrstvo, se je bolj in bolj večala. Lepo postopanje, tolažilna beseda mesto stvarne pomoči, je tudi naredila svoje. Trpeli smo in čakali boljših časov. Najnesrečnejši pa je bil on, ker je čutil vso težino bede, katera tlači naše ljudi, najnesrečnejši, ker je vedel, koliko smo pretrpeli krivice in boleti, ker je želel, da nam pomaga — toda sredstev ni bilo. Pa vendar je tudi v teh in tako težkih časih pomagal več kot je mogel.

Invalidskim organizacijam je vrnil svobodo in veliko pomagal. Kongres 14. marca 1932. je njegovo delo. Izdatno je podprl razvitje invalidskega prapora. Za Božič in Veliko noč je podelil podporo po 500.000 Din. Od strani Središnjega odbora je sprejel izdelani projekt spremembe in dopolnitve invalidskega zakona in ga potrdil. Samo njegovi obilni gnotni pomoči se imamo zahvaliti, da je jugoslovanska invalidska organizacija tako hitro prodrila v svet preko naših meja in tam postala popularna, spoštovana in uvaževana. S svojo močno zaščito je uvedel red, kako se mora postopati z invalidi v upravni proceduri in priboril spoštovanje do invalidskih zadev, posebno od strani občinskih oblasti. Skrbel je, da je bila zaostala invalidska podpora vedno v pravem času izplačana; v tem pogledu je popolnoma zastopal mišljenje sedanjega finančnega ministra, da država ne sme dolgovati invalidom.

G. Pucelj je v mnogih slučajih uslišal naše prošnje, v kolikor so mu dopuščale prilike in sredstva. Iskreno je obljubil moralno in gnotno pomoč, da bi vojni invalidi mogli obiskati grobove svojih dragih v Sev. Afriki, kakor tudi kraje, v katerih so preživeli najtežje in najsrečnejše trenutke v času, ko so bili brez svoje domovine. Brez dvoma je ena njegovih največjih zaslug zaščita

Narodnega invalidskega fonda,

katerega dohodke je čuval za one, katerim so namenjeni — za vojne invalide. V zadnjem času se je trudil, da pomaga tudi invalidskemu združenstvu, ki je zašlo v veliko krizo. Njegove pripombe v tem pogledu so bile ustne, njegova zamisel realna in na svojem mestu. Na njegov predlog je, kot priznanje zaslužnim dolgoletnim delavcem v invalidskih organizacijah, bilo odlikovano preko 120 funkcionarjev v naših odborih in nekaj ostalih najvažnejših je imel v kratkem predložiti za odlikovanje.

V težkih časih preteklega leta, ko je bila iz neznanih razlogov izbrisana iz budžeta ministrstva vojske in mornarice

zdraviliščna pomoč za zdravljenje oficirjev-invalidov,

je bil g. Pucelj dotični, ki je prihitel na pomoč in stvoril iz svojih lastnih sredstev možnost, da se za tekoče leto ta upravičena podpora zopet zagotovi. Drugo njegovo veliko delo do naših tovarišev je

Invalidski dom,

katerega so te dni začeli graditi. Zato bodo hvaležni invalidi pustili v njem prostorček, v katerem se bo nahajal kip g. Pucelja, kateri nas bo

vedno spominjal na velikega prijatelja in našega častnega člana, dobrega ministra in našega dobrotvora. Komur so poznane prejšnje velike borbe radi Invalidskega doma, samo ta more oceniti tudi veličino dobrote, katero je g. Pucelj s svojo rešilno potezo glede Doma napravil nam in našim otrokom.

Čeprav od vsega tega ne bi g. Ivan Pucelj nič napravil za vojne invalide, bi že zadostovalo samo to, kar je napravil za

Invalidski zakon

nekoliko dni pred izstopom iz vlade. Kakršen je bil do nas, takšen je bil do delavcev, takšen je bil do svojih uradnikov, takšen je bil tudi do zdravnikov. Natančen, toda pravičen, neizprosni, a čuteč. Poštenih rok in jasnega čela, dolge in čiste preteklosti, delavec, mislec in stvoritelj. Mrzil je neznačajne, spoštoval hrabre in odkritosrčne nasprotnike, cenil prijateljstvo in sovražil licemerstvo. Težko je poklanjal zaupanje, ali kadar je zaupal, je zaupal od srca in se popolnoma poveril.

Srce je imel za nesrečne, dobro se je počutil med nižjim slojem, kateremu je bil vdan z vso svojo dušo. Njegova pretirana skromnost je fenomenalna. Često so ga Beograjčani videli pri »Pelivanu« (slašičarna), kako sam za mizico pije svojo »bozoc«, in to v najskromnejši poziv navadnega državljana, čeprav je minister Jugoslavije. S svojim preprostim obnašanjem in tovariškimi razumevanjem je postal pri nas v Beogradu popularen in priljubljen. Po napornem dnevnem delu smo ga često srečavali po malih beograjskih ulicah, kako se je sprehajal in znanec najprisrčneje odzdravljaval z njegovim običajnim pozdravom »zdravo«. Samo, ako bi prisostvovali njegovemu poslavljanju od uradništva ministrstva in da bi videli ta ganljivi prizor ter šele potem prečitali te vrstice, bi šele doumeli dušo in plemenitost g. Ivana Pucelja.

Naši invalidi imenujejo ministrstvo socialne politike iz pietete: »Ministrstvo bede in nesreče«, hoteč na ta način karakterizirati njegove funkcije, posvečene najbednejšim v naši državi. V celi vladi je edino za to ministrstvo potreben blag, čustven, pravičen in dostopen človek. Za ministrovanja g. Pucelja je to v resnici imelo takega moža. Od sluge do načelnika ne morete najti človeka, ki bi ne imel za svojega ministra samo

lepih besed. Ni si pridobil simpatij samo teh ljudi, ne samo invalidov, bojevnikov, zdravnikov in mnogobrojnih, ki so raztreseni po celi državi, temveč si je osvojil simpatije celega Beograda, ker je bil v njegovi sredini priljubljen in cenjen.

Kar mislimo o našem ministru g. Pucelju, nismo hoteli povedati, dokler je bil na položaju in imel oblast, da nam ne bi predbacivali pristranost in odvisnost. Prišel je trenutek, ko je on častno odšel s položaja in sedaj lahko govorimo o njem, kar mislimo — kako ga cenimo in spoštujemo. Preveč smo skromni ljudje in zavedamo se, da naše priznanje ne bo njegovega že itak visokega ugleda veliko povečalo, še manj pa, da bi radi našega priznanja in hvaležnosti dosegel kake materialne in moralne koristi. Srečni smo lahko, da moremo v svoji skromnosti pošteno odpreti srce pred človekom, kateremu dolgujemo samo dobro in da mu priznamo, kako zelo ga ljubimo in ga bomo ljubili, dokler bomo živi. Ko smo ugotovili spoštovanje in ljubezen, katero dolgujemo g. Ivanu Pucelju, kličemo vsem vojnim žrtvam Jugoslavije, da smo z odhodom g. ministra Pucelja iz njegovega resora izgubili svojega velikega prijatelja, ki je za nas mnogo delal in napravil, človeka, ki bi še veliko napravil.

Je pač tako, da odhaja iz ministrstva socialne politike in narodnega zdravja njegov šef v času, ko so bili z njegovim delom vsi zadovoljni, posebno delavstvo in invalidi, katere je še posebno težko zadovoljiti. Gospod Pucelj odhaja v trenutku, ko je bil na vrhuncu svojega delovanja, na višku svoje popularnosti, obdan z ljubeznijo onih, za katere se je trudil in katere je popolnoma zadovoljil. Iz mnogih razlogov ne mislimo pojasnjevati odhoda našega priljubljenega ministra g. Pucelja. Toda dolžnost do naših tovarišev nam nalaga, da jim objasnimo, da razlogi za njegov odhod ne leže v okviru njegovega resora in ljudi v njem, temveč izven tega okvira.

Ko se poslavljamo od našega ministra in častnega člana Udruženja vojnih invalidov, g. Ivana Pucelja, ga prosimo, da nas tudi v privatnem življenju ne pozabi; prosimo ga, da vedno veruje v našo globoko in trajno prijateljstvo, udanost in spoštovanje in da nikdar ne pozabi, da vojne žrtve Jugoslavije znajo in hočejo biti do ljudi hvaležne, kakor se tudi znajo v obratnem slučaju častno maščevati.

Gospodu Ivanu Pucelju vsa čast in priznanje!

Lado Jerše:

Načrtno gospodarstvo

Ko govorimo o načrtnem gospodarstvu, ga označujemo vedno in povsod kot najznačilnejši izraz današnje dobe; kajti načrtno gospodarstvo je produkt svetovne gospodarske krize, autarkične organizacije in družabnih borb. Načrtno gospodarstvo je gospodarstvo, ki mu je podlaga in osnova gotov (določen) načrt, nikdar pa ne svobodno tekmovalno posameznikov. Načrtno gospodarstvo hoče urediti proizvodnjo in uporabo zemeljskih dobrin na ta način, da se ne bi nikdar proizvajalo več kot je potrebno in da ne bi na drugi strani bilo pomanjkanja posameznega produkta.

Če se ozremo nekoliko nazaj v preteklost, vidimo, da posamezne države splošno niso pripisovale načrtnemu gospodarstvu posebnega pomena; le Združene ameriške države, Rusija, Italija in Nemčija so polagale večjo važnost na omenjeni gospodarski sestav. Leta 1929. se je vršil v Bruslju mednarodni kongres za načrtno gospodarstvo, na katerem so gospodarski strokovnjaki vsestransko proučevali bistvo in praktični pomen načrtno-gospodarske ureditve; in prišlo je tako daleč, da so posamezne stranke in politični pokreti unesli v svoje programe načrtno-gospodarsko organizacijo le s to spremembo, da se ohrani še nadalje privatno tekmovalno odnosno inicijativa poedinca. Bili so mnjenja,

da bodo na ta način dali gospodarski in družabni organizaciji zdravo podlago.

Ko danes govorimo o načrtnem gospodarstvu, vemo, da je baš na tem polju velika razlika med teorijo in prakso. Pokazalo se je, da enostranska usmeritev (n. pr. samo glede proizvodnje pšenice) načrtnega gospodarstva ne prinaša zaželenega uspeha; kajti posamezne veje našega gospodarstva so medseboj trdno povezane. In gospodarski strokovnjaki današnje Rusije so prišli končno do zaključka, da je načrtno gospodarstvo izvedljivo le, ako ga izvajamo na vseh poljih gospodarskega delovanja; kajti nemogoče je rešiti naše kmetijsko vprašanje brez industrije in ostalih vej. Jasno je, da je potreben tudi samo za delno izvajanje načrtnega gospodarstva predvsem določen načrt; šele, ko je načrt docela gotov, se lahko posvetimo njegovemu končnemu izvajanju v praksi.

Nov kredit za Slovenijo

Preteklo sredo je imel odbor Državne hipotekarne banke v Beogradu sejo, na kateri je sprejel sklep, s katerim se dovoljuje podružnici banke v Ljubljani izdajanje kratkoročnih, največ petletnih hipotekarnih kreditov do višine 100.000 Din v skupni vsoti 5 milijonov dinarjev.

Županska zveza in brezposelnost

Sredstvo proti brezposelnosti so javna dela — Pomagajmo pa si tudi sami

Preteklo soboto so zborovali v ljubljanski mestni posvetovalnici člani Županske zveze pod predsedstvom g. Babnika. Zborovanja pa se je udeležilo tudi lepo število narodnih poslancev in senatorjev in banovinskih svetnikov, ker so tudi ti prav močno prizadeti na reševanju najvažnejšega vprašanja, ki zadeva zlasti naše občine, t. j. na vprašanju, kako omiliti vedno hujšo brezposelnost, ki zahteva od občin, od banovine in od države vedno težja bremena.

Javna dela — edina pomoč

Na zborovanju so govorili o tem vprašanju prav obširno g. inženjer Pavlin, potem ljubljanski župan g. dr. Dinko Puc, bivši minister g. Mohorič in končno ban dr. Drago Marušič.

Vsi ti govorniki so se strinjali v tem, da so edino sredstvo, s katerim lahko brezposelnost trajno omejimo, če je že ne moremo popolnoma odpraviti, javna dela. Javnih del pri nas ni ravno malo — toda večina državnih javnih del, ki se izvršujejo pri nas, se Slovenije ne tičejo. Država bo zgradila (po izvajanju g. inž. Pavlina) v prihodnjih letih okoli 500 kilometrov novih železnic, a v tem gradbenem načrtu ni proge Kočevje—Sušak, čeprav je že zdavnaj uzakonjena, pa tudi ne proge Št. Janž—Sevnica! Po svoji mestoma prav

ostri kritiki

oddaje raznih državnih del tujim tvrdkam je našel g. ing. Pavlin celo vrsto javnih del, ki so za Slovenijo nujno potrebna in za katera bo treba najti na vsak način tudi potrebna sredstva, približno okoli 200 milijonov dinarjev.

Izvajanja g. inž. Pavlina je prav krepko podčrtal tudi ljubljanski župan g. dr. Dinko Puc, ki je opozoril na milijardne investicije sosednih nam držav za ceste in železnice, med tem ko imamo pri nas sicer tudi milijardne investicije, a na Slovenije ni odpadel niti majhen del. Priznava sicer potrebo, da gledamo pri investicijah v prvi vrsti na državo kot celoto in da se brigamo najprej za najnujnejše potrebe te celote, toda če je bilo mogoče najti denar za investicije v južnih krajih, se mora najti nekaj tudi za nas, zlasti ker je Slovenija obmejna dežela. Dalje je pa potrebno izdelati obširen investicijski program in za njegovo izvršitev je treba mobilizirati tudi privatni kapital.

Z načinom oddaje državnih javnih del se je obširno pečal bivši minister g. Mohorič. Ni v redu, da so se oddala skoro vsa državna javna

dela velikim tujim tvrdkam, to bo treba izpremeniti, ker delajo domače tvrdke skoro za polovico ceneje. Če bi se to zgodilo, bi stalo naše gospodarstvo kmalu zopet na trdnih nogah. Brez pomoči države in brez sodelovanja banovine pa ne pojde, ker na kakšno domače posojilo v sedanjem času ne moremo računati.

Nato se je oglasil za besedo

ban dr. Drago Marušič,

ki je govoril o vprašanju brezposelnosti in o njegovem reševanju mirno in preudarno, kakor to zahteva odgovornost njegovega dostojanstva. Nič ni pretiraval in nič olepševal in nobenih lepih, a praznih upov ni vzbujal, temveč je opisal položaj tako, kakršen je.

Ban dr. Marušič je najprej naštel sredstva, ki so na razpolago banovini proti brezposelnosti. Ta sredstva so:

1. Prispevek iz državnega gradbenega fonda (letos 3 milijone Din);
2. Banovinski gradbeni fond, ki bo vrgel na leto okoli 16 milijonov dinarjev, čim bo odoben pravilnik za njegovo pobiranje in
3. banovinski bednostni fond, ki utegne prinesiti okoli 5 milijonov dinarjev.

To so edina denarna sredstva, s katerimi lahko razpolagamo. Na naše denarne zavode ali pa na posojilo ne moremo računati.

Z razpoložljivim denarjem pa moramo ustvariti nekaj, kar nam bo v trajno korist. Ta denar pa za izvršitev velikih javnih del ne zadostuje, in zato se bomo morali zadovoljiti z manjšimi deli, ki bodo tudi koristna. O vsem tem pa bo sklepal v najkrajšem času banovinski gradbeni svet, ki bo temeljito razpravljal o teh vprašanjih.

Investirati pa bomo morali v vsa ta dela naš lasten denar, kajti inozemska posojila pomenijo škodo za ves narod, ker gre denar iz države. Pomagati si moramo v prvi vrsti sami!

Ko je še minister n. r. dr. Kramer opozarjal zborovalce na okolnost, da je morala država uprava v prvi vrsti glede javnih del upoštevati južne kraje, ker so ti v vojni največ trpeli in jih je bilo treba obnoviti, je bila sprejeta

resolucija

ki zahteva, naj se vsa javna dela izvršujejo po določenem načrtu, ki ga naj sestavi poseben odbor za daljšo dobo lako, da bodo upoštevane potrebe vsega prebivalstva. Ta odbor naj tudi izvršitev del nadzoruje.

Poljska — velesila

Pretekli teden je obiskal — prvič po svetovni vojni — francoski minister za zunanje zadeve glavno mesto Poljske, Varšavo, kot uradni zastopnik francoske države.

O političnem pomenu tega obiska je svetovno časopisje obširno razpravljalo. Poljska, ki se jo smatrali dolgo časa kot nekako francosko kolonijo, je začela namreč nenadoma delati politiko na svojo pest a ta politika ni izgledala vedno Francozom prijazna, zlasti ne po sklepu prijateljske pogodbe med Poljsko in Nemčijo. In da to nekoliko omajano zaupanje Poljske do Francije zopet nekoliko popravi, je obiskal francoski minister Varšavo.

Sedaj, po obisku pa ugotavljajo vsi, tudi Francozi, da obisk francoskega ministra ni dosegel popolnega uspeha, kajti Poljska hoče voditi svojo politiko v svojo korist, uče pa se slepo pokoriti drugim.

To razpoloženje je poznal tudi francoski minister in je zato v svojih pogovorih s poljskimi državniki vedno in namenoma govoril o Poljski kot o velesili, ki ima pravico delati svojo lastno politiko.

To je že drugo priznanje Poljske kot velesile. Najprej so priznali Poljsko kot velesilo Rusi s tem, da so dali svojemu diplomatskemu zastopniku v Varšavi stopnjo veleposlanika, sedaj pa so priznali Poljski značaj velesile tudi Francozi.

To priznanje zaenkrat ne izgleda posebno pomembno, dobi pa lahko velik pomen v bodočnosti, ker se bo na mednarodnih konferencah moralo poslušati tudi na mnenje Poljakov, ki so slovanska država.

Nadškof dr. Kordač umrl

V bolnišnici usmiljenih bratov v Pragi je umrl 26. aprila bivši nadškof v Pragi dr. Kordač v visoki starosti 83 let.

Nadškof dr. Kordač je užival v vseh slojih češkega prebivalstva silno visok ugled in splošno spoštovanje, ker je bil v najlepšem pomenu besede res socialen cerkveni knez. Zaradi svojega »levičarstva« pa je prišel v nasprotje z višjo cerkveno oblastjo. Posebno pa so mu zamerili njegovo izjavo, da bodo ves svet zajeli rdeči plameni, če kapitalisti ne bodo odnehali in priznali krščanske pravičnosti.

Prav zaradi svojega naziranja o potrebi skromnosti in ponižnosti se je tudi sprl s službenim zastopnikom Vatikana v Pragi, z nuncijem Ciriaci-jem, ki je hotel imeti od nadškofa drage reprezentativne prostore (posebno palačo, v letovišču Karlove varj vilo itd.). V tem sporu je dr. Kordač podlegel in je moral nadškofijsko stolico zapustiti.

Zakon o mestnih občinah

Novi občinski zakon, ki smo ga dobili preteklo leto in po katerem so se izvršile že tudi zadnje občinske volitve, velja samo za podeželje, ne pa za mestne občine. Kakor pa poročajo iz Beograda, je vlada sedaj dokončala tudi osnutek občinskega zakona za mestne občine. Ta osnutek bo takoj po otvoritvi zasedanja predložen Narodni skupščini v odobritev in če pojde delo gladko od rok, o čemer ni dvoma, bodo tudi v mestih kmalu razpisane občinske volitve.

Ustava v Avstriji

S 1. majem je uveljavljena v Avstriji nova ustava, ki temelji na stanovskem načelu in na naukih oziroma nasvetih, ki jih daje glede pro-ureditve družabnega reda papeževa okrožnica »Quadragesimo anno«. Nova ustava ne pozna več demokracije.

Požari vsepovsod...

Največja požarna katastrofa zadnjih let — Tvornica tanina v Našicah v ognju

Ogromen požar, ki se je v ponedeljek teden znel v Donjem Kraljevcu pri Varaždinu, je naslednje dni zajel celo veliko vas in uničil 377 hiš in gospodarskih poslopij. Zgorelo je tudi mnogo živine. Požar se je zaradi hudega vetra z bliskovito naglico širil na vse strani, tako da so bili gasilci, ki so prihitali na pomoč od vseh strani, skoro brez moči. Gorelo je skoro 36 ur. Požar se je širil naglo tudi zato, ker so bile vse hiše krite s slamo. Škodo cenijo nad 3 milijone dinarjev, a zavarovan ni bil nihče. Brez strehe je ostalo skoro 1000 ljudi, ki so rešili samo še to, kar so imeli na sebi.

V noči od torka na sredo pa je nastal požar v Sušicah v skladišču tvornice tanina, ki je last Našičke delniške družbe. Na lice mesta je prihitelo nad 300 gasilcev iz Osjeka in okolice, katerim se je po hudem naporu posrečilo požar omejiti na tri skladišča. Ta skladišča so zgorela popolnoma in škodo cenijo na 4 milijone dinarjev; škoda pa je krita z zavarovalnino.

Tudi v vasi Oštarije pri Ogulinu je napravil preteklo sredo velik požar mnogo škode. Zgorelo je vsega 16 poslopij, kjer je bilo shranjenega mnogo živeža in krme. Za pogorele je daroval ban savske banovine (Zagreb) 20.000 Din za prvo pomoč.

Nova vlada v Španiji

V Španiji so dobili novo vlado, ki jo je sestavil dosedanj minister za pravosodje Samper. Nova vlada nima za seboj parlamentarne večine in se bo morala opirati po potrebi na levičarje ali pa na katoliške desničarje.

Nova vlada ne pomeni še pomirjenja v deželi, ker se ljuta borba med levičarji in desničarji (katoličani, monarhisti itd.) nadaljuje z neizpremenjeno srditostjo.

Mladina

Občni zbor Pododbora Zveze kmetskih fantov in deklet v Novem mestu

V nedeljo 22. aprila t. l. se je vršil v salonu pri Kokliču občni zbor Pododbora Zveze kmetskih fantov in deklet za novomeško okrožje. Dopoldne se je vršilo predposvetovanje zastopnikov vseh včlanjenih Društev kmetskih fantov in deklet, ki nam je pokazalo, kakšno zanimanje vlada za ta pokret v vrstah naših fantov in deklet. Zbrali so se najboljše kmetski javni delavci, da se pogovorijo o smernicah bodočega dela in o obnem zboru, ki se je vršil popoldne.

Sestanek je otvoril in vodil predsednik tov. Cvetko Zorko iz Družinske vasi. Udeležili pa so se ga tudi predsednik Zveze tov. Ivan Kronovšek in zastopnika Kmetске prosvete iz Novega mesta tovariš upravitelj meščanske šole Mervič in učitelj iste šole tov. Štrbenk. Zborovanje je pokazalo, da je ted prebit in da se naši vodilni fantje zavedajo, koliko se je že zamudilo. — Navzoč je bil tudi naš ožji rojak tov. Bradač, kateremu gre mnogo zaslug, da se je naše gibanje svojočasno vzdržalo in da se sedaj tako zmago-slavno širi. — Iz vseh poročil in debate smo posneli, da se mora iti na delo s podvojeno silo, brez ozirov svojo ravno pot. Uspehi so nam povsod zagotovljeni, ker kmetska mladina doumeva važnost svoje organizacije. Iz poročil tajnika tov. Lada Klinca smo dobili jasno sliko prave usmerjenosti našega dela, katerega bomo sistematično nadaljevali.

Tudi konstatacija, da je Kmetška prosveta prav za prav prenehala, ni prav posebno tragična. Zopet je dežela pokazala, da je v njej dovolj življenske energije in da preboli tudi take krize, ki so posledica organiziranja kmetskega gibanja od zgoraj. Vse naše sile se bodo odslej koncentrirale pri pododboru, centrali naših Društev kmetskih fantov in deklet novomeškega okraja. Nikakega poverda ni, da bi kdo stal ob strani in samo kritiziral. Tudi ni povoda, da bi ustvarjali nasprotja med nami in drugimi prosvetnimi organizacijami. Povdarjati pa moramo, da je naloga naše organizacije obširnejša in važnejša kot kogarkoli. Kmetško gibanje je globlje, sega dalje v kmetске vrste, zato ga je nesmiselno zaustavljati in mu delati zaprek, ker je to pokret naroda samega in se kot tak ne more in ne sme podrediti nikomur. — Vse zborovanje je potekalo v najboljšem razpoloženju in v misli: storiti je treba vse za napredek in procvit naše vasi. Ne bo je dvignila nobena pisana beseda, ampak le delo samo. Tu pa naj aktivno sodeluje naša inteligenca, ki živi z narodom za narod!

A. M.

Št. Vid nad Ljubljano. V nedeljo, dne 22. aprila t. l. se je vršil redni občni zbor Društva kmetskih fantov in deklet v sejni dvorani občinskega doma v Št. Vidu. Občnemu zboru so razen članstva prisostvovali številni zastopniki domačih organizacij. Vsi so s svojimi govori pozdravljali uspešno delo naše kmetske mladinske organizacije. Zborovanje je vodil tovariš Rado Šušteršič, ki je poročal o uspešnem delu organizacije v pretekli poslovni dobi. Dalje se je zahvalil vsem podpornikom društva v preteklem letu, zlasti šol. upr. g. Šmajdeku in g. Dr. Arkotu. Društvo šteje 74 rednih in 6 podpornih članov. Nadalje se je vršilo 9 odborovih sej in več društvenih sestankov. Med drugim smo ustanovili tudi dramski in prosvetno-gospodarski odsek, ki sta prav pridno delovala. Med drugim smo priredili tudi 6-tedenski gospodinski tečaj za naša dekleta, ki je izborno uspel in nudil našim članicam prepotrebno gospodinsko izobrazbo. Vršilo se je tudi 8 predavanj iz gospodarske-

ga socialnega in organizacijskega življenja. Blagajničarka tov. Marija Komanova je poročala o društvenih dohodkih in izdatkih ter izjavila, da je stanje blagajne povoljno. — Za dramski odsek je poročal njega načelnik tov. Anton Reichmann. Skupno so se priredile 3 igre, od katerih sta se dve tudi ponavljali. Priporočal je, da bi se v bodoče priredil dramski tečaj, kar so vsi odobraval. Tov. Šušteršič je poročal za prosvetno-gospodarski odsek, ki je v glavnem skrbel za predavanja, katera so vzbudila pri članstvu mnogo zanimanja. Pri volitvah je bil za predsednika soglasno izvoljen tov. Ivan Arhar, ki je to funkcijo opravljal že tudi do sedaj. V ostalem so bili v odbor izvoljeni razen par izjem vsi dosednji odborniki in odbornice. Pričakujemo, da se bo društveno življenje tudi v tekočem letu razvijalo še lepše kot v preteklem letu.

Pozor!

Tudi tisti, kateri še niste pri meni kupovali, se prepričajte, da je najboljši nakup dobrega blaga za ženske in moške oblike, kakor vseh drugih potrebščin pri

Češniku

Ljubljana

Lingarjeva ulica Stritarjeva ulica
Največja izbira svilnatih rut in šerp

Studenice pri Poljčanah. Dne 18. marca smo imeli v Studenicah ustanovni občni zbor Društva kmetskih fantov in deklet, ki obsega teritorij štirih starih občin Studeniške župnije. Društvo šteje 47 članov in članic. Po ustanovitvi pripravljalnega odbora so nekateri člani zahrepeneli po društveni godbi. Meseca januarja smo si res nabavili 5 tamburaških instrumentov, ki so jih nekateri člani deloma sami plačali. Ostali znesek pa je bil krit z izposojenim denarjem v nadi na skorajšnje kritje od dobička prvega tamburaškega koncerta. Danes šteje zbor 9 članov. Ob priliki igre našega društva, ki se je vršila v šolskih prostorih dne 22. aprila t. l. je tamburaški zbor pokazal svojo izvežbanost, kot plod nedeljskih vaj. Od poslušalcev nismo pričakovali viharnega aplava, temveč smo hoteli le dokazati, kaj zmora dobra volja naših kmetskih fantov za ustvarjanje. Upamo, da bomo v doglednem času lahko nastopili z obširnejšim sporedom in da bomo takrat v stanu zadovoljiti občutljivejša »muzikalna ušesa«, zanašajoč se na našega kapelnika tov. Janka Živkoto, šol. upr. v Studenicah. Ne vemo še, kaj je privabilo toliko ljudi k naši prireditvi: Igralci, tamburaši ali pevec. Reči moramo le, da bo začasna gledališka dvorana skoro premala. S tolikim obiskom nas niste samo denarno podprli, nego ste nam dali tudi korajžo za nadaljnje delo v svrhu kmetске vzgoje in izobrazbe. Ko bodo instrumenti plačani, bodo še lepše zveneli, da bodo vredni besed pokojnega škofa Slomška, ki je izrekel: »Kjer petja ni, tam ni dobrih ljudi!« Ker ste se, dragi gledalci, pri zadnji igri najbrže močno potili, zato bomo skušali prihodnjo igro prirediti na prostem, pod kozolcem. Zahvaljujemo se tudi tovarišema Rutarju in Žejnu za sodelovanje. — V odbor smo izvolili sledeče tovariše in tovarišice: Joško Marzidovšek, predsednik; Amalija Matuš, podpredsednica; Andrej Stefanciosa, tajnik; Milan Wirth, blagajnik; odborniki: Ludvik Turin, Anton Švagan in Frančiška Stoporko. Nadzornika: Cecilija Podlipnik in Rudolf Strašek.

Birna vas pri Novem mestu. V nedeljo, dne 22. aprila je priredilo naše Društvo kmetskih fantov in deklet zanimivo tekmo tesačev pri tov. Ivanu Mrvarju na Hribu. Prireditel je bila nad-

vse pričakovanje lepo obiskana in je končala z lepim moralnim kakor tudi gmočnim uspehom in lahko rečemo, da je bilo merilo požrtvovalnega dela naših kmetskih fantov in deklet v preteklem letu. — Že pred 3. uro so od vseh strani prihajali številni obiskovalci, tako, da je na prijaznem Hribu ljudstva kar mrgolelo. Malo pred 3. uro so v povorki prikorakali tesači-tekmovalci in naša brhka dekleta. Godba in vrisk je pozivila povorko in večalo razpoloženje. Po prihodu tekmovalcev na tekmovališče je pozdravil množico tov. predsednik Miha Golob, nato pa je predsednik Zveze tov. Kronovšek v jednatem govoru orisal smeri našega kmetskega gibanja in potrebo k vztrajnemu prosvetnemu delu naših organizacij za lepšo bodočnost naših vasi. To bomo dosegli le, če se bomo zavedali svojih pravic, ki nam pripadajo kot glavnemu činitelju v človeški družbi. — Sledila je tekma, kateri so vsi sledili z napeto pozornostjo. Lepo je gledati naše zastavne fante tesače, gibe njihovih mišic in izvežbanost v tesanju.

Rezultat je bil naslednji:

1. Anton Šušteršič,	25 minut 16 1/2 točk.
2. Alojz Bukovec,	36 minut 16 točk.
3. Franc Kren,	30 minut 15 1/2 točk.
4. Jože Lokar,	33 minut 14 1/2 točk.
5. Alojz Bertonec,	29 minut 13 1/2 točk.
6. Anton Bohle,	32 minut 13 1/2 točk.
7. Janez Šurla,	43 minut 13 točk.
8. Franc Pirc,	39 minut 12 1/2 točk.

Vsi tekmovalci so dobili primerne nagrade. Ocenjevanje je zelo težko, ker so vsi tekmovalci sami izborni tesači. Po tekmi se je vršila prijetna zabava, ki je potekla v najlepšem sožitju. Vsem tovarišem in tovarišicam kličemo: Bodimo vztrajni, požrtvovalni in močni v naši ideji! Ne ozirajmo se na razne hujskače, ki nas hočejo ovirati na poti do naših ciljev. Bodimo ponosni in samozavestni kovači svoje lastne bodočnosti, katero si moremo ustvariti in priboriti le mi sami v našem kmetskem pokretu!

Ljubljana. Seja Pododbora Zveze kmetskih fantov in deklet za ljubljansko okrožje se vrši v nedeljo 6. maja ob pol 9. uri dopoldne v Zvezinem lokalu v Ljubljani, Tavčarjeva ulica št. 3. Seja obvezna za vse predsednike društev, oziroma za njihove namestnike!

Birna vas pri Novem mestu. Dne 29. aprila se je poročil tovariš Miha Golob, predsednik tukajšnjega Društva kmetskih fantov in deklet s tovarišico Rozi Bartoljevo. Agilnemu in požrtvovalnemu predsedniku se v imenu vseh iskreno zahvaljujemo za njegovo plodonosno delo in mu želimo v novem stanu obilo sreče!

Dopisi

Življenje okrog Triglava

Dovje. Po srečno prestani zimi je vredno napraviti bilanco našega kulturnega dela, saj je sedaj že skoraj konec notranjega bolj umstvenega dela, ko vabi pomlad na polje.

Veselo vrvenje v šolskem posloppju, kjer je bila gospodinsko in kmečko nadaljevalna šola je bilo zaključeno s proslavo v nedeljo 8. aprila. To je bil nekaj manjši domači praznik, praznik žetve, ko je zraslo na prej pusti ledini obilno klasje. Razveseljivo je zlasti dejstvo, da se pojavlja tudi v kmetskih vrstah vedno bolj želja po večji izobrazbi. Polagoma a vendar gotovo se približujemo onim idealnim časom, ko bo tudi naša zemlja na gosto posejana s kmetškim šolstvom enako kot tolikokrat za zgled pokazana napredna Danska. Pač resničen je pregovor: Počasi se daleč pride. Velika razočaranja bodo nam odpadla.

Zaključek gospodinsko nadaljevalne šole je bila okusno prirejena razstava ročnih izdelkov

in pa nekaj izbranih dobrot za želodec. S to razstavo so hotela naša dekleta dokazati, da so sposobna odoleti zahtevam vedno bolj se razvijajočega tujkega prometa našega kraja. Saj je potrebno opozoriti naše gospodinje tudi na to velevažno gospodarsko panogo. Po pravici rečeno se je prirediteljica razstave ta dokaz docela posrečilo. Iz razstavljenih predmetov je velika okusna preprostost, ki že sama nekako vabi tujca z geslom: tukaj je nam dobro biti. Da se bo tudi vsak bodoči gospodar lahko ponašal s toliko izobraženo, razumno, večšo gospodinjo, ki bo znala tudi njemu napraviti dom prijeten, je pojmljivo.

Slovesnosti zaključka gospodinjsko in kmetško nadaljevalne šole sta prisostvovala gospoda banski šolski svetnik Krošelj Jože in sreski kmetijski referent inženjer Rataj Josip. V jedrnatih besedah sta predložila zbranim veliki pomen nadaljevalnega šolstva. Za iskrene nasvete se jima je zahvalil predsednik odbora za nadaljevalno šolstvo g. Kocjančič Franc.

Delo v kmetško nadaljevalni šoli se je pa še po zaključku nadaljevalo. Na celi vrsti poljskih kultur so se vršili gnojilni poizkusi z umetnimi gnojili. Te so dale na razpolago tovarne za umetna gnojila v Rušah in Hrastniku, največ pa Agrikulturni kemični zavod v Zagrebu in jim gre zato vse priznanje in zahvala predvsem pač gospodu direktorju Pučniku.

Sokolsko društvo nas je presenetilo z zadnjo zares površno podano dramo Rožmarin. Tako glavni vlogi kakor tudi manjše so bile dobro izvedene. Upamo da je tudi v gmotnem oziru bil uspeh popoln.

V začetku junija pa bo na Dovjem večji gasilski dan. Vitezi sv. Florijana bodo blagoslovili novo motorno brizgalno. Istočasno bo tudi izlet radovljiške gasilske župe in velika tombola.

Bilanca premišljevanj in dela v zimskem času je torej vseskozi razveseljiva.

★

Kmetijska nadaljevalna šola v Pilštanju

V Pilštanju smo praznovali v nedeljo, dne 15. pr. m. zaključek dvoletne kmetijsko nadaljevalne in gospodinjske šole, ki je bila prva na Pilštanju in menda prva v celnem kozjanskem okraju. Obe šoli oziroma tečaja sta se vršila na pobudo banske uprave in prizadevanja našega neumornega in zaslužnega šolskega upravitelja g. Prislana, kateremu izrekamo tem potom za vse kar je storil za nas prirčno zahvalo.

Veliko zanimanje za nadaljevalno šolo pa je pokazal tudi naš občinski odbor, ki je vse hvalevredno tudi materialno pripomogel, da je šola tako lepo uspevala in končala. Trud, ki smo ga vložili v to nadaljevalno šolo z ozirom, da je naš kraj od prometa silno oddaljen in tudi drugače zapuščen, bo bogato poplačan, ker bomo začeli na podlagi pridobljenih zlatih nauk v mnogih primerih drugače misliti in drugače gospodariti.

Zaključek šole in gospodinjskega tečaja, smo po izkušnji prav slovesno praznovali z lepim nagovorom banov. svetnika g. Krošlja, kateri nam je v lepih zanosnih besedah obrazložil pomen kmetijsko-nadaljevalnih šol, ter se ob tej priliki zahvalil vsem udeležencem, udeleženkam kakor tudi podpornikom ki so pripomogli, da se je dosegel s šolo tako nepričakovano lep uspeh. Pri zaključku so nam tečajnice priredile pod vodstvom g. Prislana in gđc. Waserjeve prav lepo in prijetno zabavo, katere se je udeležilo več odličnih predstavnikov, na kateri je bilo izrečenih mnogo prelepih napitnic. Vsem predavateljem in drugim javnim delavcem ki so kakorkoli pripomogli, da sta se nadaljevalna šola in tečaj tako lepo zaključila, bodi izrečena še enkrat naša prirčna zahvala, v upanju, da se bo v Pilštanju s prosvetnim in kulturnim delom za kmetško mladino še kaj storilo. A. T.

Tacen. V nedeljo, dne 22. aprila so se zbrali na Šmarni gori obrtniki iz bližnje okolice, da se posvetujejo o svoji stanovski organizaciji in izhodu iz gospodarskih in socialnih stisk, ki pritiskajo vedno hujše na obrtni stan. Predsednik obrtniških organizacij g. Lovro Pičman je v izčrpnem govoru naslikal gospodarski in socialni položaj obrtnika in poudaril potrebo po krepki stanovski organizaciji. Narodni poslanec tov. Albin Koman je pozdravil obrtnike in jim želel mnogo uspeha pri njihovem delu. Omenil je potrebo po preustroju človeške družbe in obnovi narodnega gospodarstva na temelju skupnosti in sloge. — Popoldne istega dne se je vršil sestanek obč. organizacije JNS za občino Tacen. Tega sestanka se je udeležil poleg domačega poslanca Komana tudi narodni poslanec Milan Mravlje. Govorom obeh poslancev je sledila izčrpana debata, ki so se je zborovalci udeležili z velikim zanimanjem za vsa gospodarska in politična vprašanja. Sestanek je vodil predsednik organizacije tov. Kališ Martin. Domači župan Medved Ivan je dajal pojasnila na vprašanja, tičočna se občinskega poslovanja.

Iz Krškega. Znana trgovska trdka Engesberger je slavila te dni svojo 50 letnico. V tej dolgi dobi si je pridobila trdka odlične slovesne samo med domačim prebivalstvom, ampak tudi v širšem svetu. Svoj jubilej je proslavila trdka z znatnimi darili na celo vrsto narodnih in dobrodelnih društev.

Posebni dogodki v našem okolišču sicer ni. Izredno dobro se nam pač ne godi in zlasti za denar nam prede trda kakor povsod, zato pa s toliko večjo skrbjo gledamo in čakamo, kaj nam bo priplesla prihodnja vinska letina. Zaenkrat kažejo vinogradi dokaj ugodno, toda jesen je še daleč!

Tudi brezposelnost nam nagaja vedno hujše. Res je sedaj nekaj dela na polju in v vinogradih, toda to je premalo, tem bolj, ker se vrača vedno več ljudi v svoje domovinske občine, za katere je treba skrbeti. Javnih del čaka sicer precej na izvršitev, če bi bil denar! Toda njega ni, a kar ga je, ga je žalibog premalo...

Laško. Sresko načelstvo v Laškem priredi v četrtek, dne 10. maja 1934. (vnebohod) ob 3 popoldne pri posestniku g. Juteršku Ferdinandu p. d. Odešaku v Zg. Rečici praktični tečaj za precepitve debeleplodnega kostanja mačonija. Tečaj bo vodil sreski kmetijski referent iz Laškega g. Zupan, ki bo ob tej priliki razdelil med navzoče večje število cepičev imenovanega kostanja. Ker je prireditev za povzdigo naše domače kostanjereje velike važnosti, je želeli od strani kmetovalcev čim večje udeležbe. V slučaju deževnega vremena se tečaj vrši ob istem času in na istem kraju v nedeljo 13. maja t. l.

Novice

★

Obdavčenje poslov na kmetih. Glede obdavčenja poslov na kmetijskih hišah (hlapci, dekle itd.) odgovorjamo na tozadevna vprašanja, ki smo jih prejeli od več strani, da za hlapce in dekle na kmetih gospodarjem ni treba plačati davka na posle.

Iz vode so potegnili nedavno truplo 20 letnega Silvestra Zibovca iz Luč v Savinjski dolini. Fant je bil moral oditi k vojakom. Ni še ugotovljeno, ali gre za nesrečo ali za uboj; pri fantu namreč niso več našli ne ure ne denarja, ki ga je imel s seboj.

Velik gozdni požar je uničil v čajniškem okraju v Bosni že nad 2 in pol milijona kvadratnih metrov najboljšega gozda. Doslej je zgorelo že nad 100.000 kubičnih metrov industrijskega lesa. Oblasti so zaprle 10 delavcev in pastirjev, ki so osumljeni, da so zanetili ogenj.

Na jakosti in aromi dobiva, ako primešate Kathreiner Kneippovi sladni kavi Pravi »Francikov« dodatek!

Naš pravi domači izdelek!

Vlomi na Blokah. V sosedni vasi Ravne so vlomili pred nekaj tedni kar trikrat zaporedoma opravljali svoje delo. Kmalu potem pa so vlomili še v hišo nekega posestnika na Blokah, kjer so odnesli za 2000 Din raznega blaga in dragocenosti.

Pazite na otroke! V Stranica pri Celju so se v nedeljo teden igrali otroci s smodnikom in ga vžgali. Puh pa je udaril nekemu 15 letnemu fantu tako močno v lice, da so morali fanta oddati v bolnišnico zaradi hudih opeklin.

300 otrok je ostalo brez reditelja po strahoviti nesreči v rudniku Kakanj. A tudi ostali rudarji so hudo prizadeti od nesreče, ker bo trajalo še nekaj tednov, predno bodo v rudniku zopet začeli delati.

Elektrifikacija napreduje. Kranjske deželne elektrarne nameravajo elektrificirati zahodni del Dolenjske od Grosupljega, občin Videm—Dobre, polje, Velikih Lašč, Sodražice, Ribnice — trga in okolice, Dolenje vasi do Kočevja — mesta in okolice ter zgraditi daljnovod z 20.000 voltov Grosuplje—Kočevje, ki bo z odcepi dolg približno 55 km. Komisijski ogled in obravnava bosta na kraju samem v ponedeljek 7. maja ob 7. pri kolodvoru na Grosupljem.

Sprejem strank v banovinskih uradih. Kr. banska uprava Dravske banovine razglasa, da se sprejemajo stranke v uradih banske uprave ob delavnikih samo dopoldne, in to od 10. ure dalje. Popoldne ter ob nedeljah in praznikih se stranke ne sprejemajo ter je dostop v urade banske uprave brez izrečnega dovoljenja prepovedan. Stranke se nadalje opozarjajo, da se morajo v zadevah, zaradi katerih prihajajo na bansko upravo, obračati samo na načelnike oddelkov ali pa na šefe odsekov.

Jugoslovan — guverner v Rusiji. Borislav Petković iz Rogatice v Bosni je bil nedavno postavljen od sovjetske vlade za guvernerja Kazanske gubernije. Petković je prišel za časa vojne v rusko ujetništvo. Naše oblasti so ga proglasile že za mrtvega in tako se je njegova žena že drugič poročila.

Nameščenje učiteljev. Prosvetni minister je podpisal odlok o namestitvi 500 novih učiteljev. Poleg drugih so sprejeti v službo tudi vsi moški učiteljski pripravniki iz Dravske banovine.

Velik požar na Rakitni. 30. aprila popoldne je razsajala nad Rakitno huda nevihta s točo. Blisk je užgal skedenj posestnika Rota, ogenj pa je kmalu zajel tudi več sosednih poslopij, ki so kljub naporu gasilcev pogorela.

Za izvoznike orehovine v Italijo. Trgovci, ki izvažajo orehovino v Italijo, morajo pošiljati priložiti izvozno spričevalo Zbornice za TOI, ker italijanske oblasti ne priznavajo od občin izstavljenih spričeval.

Veliko družbo ponarejevalcev denarja so izsledili v Vel. Bečkereku v Vojvodini. Ponarejali niso samo kovance, ampak tudi papirnat denar.

Stroške za pogreb pokojnega dr. Janka Brejca je prevzela banska uprava, da na ta način prizna pokojnikove narodne zasluge.

Pri vasovanju je ustrelil 25 letni Janez Holz, doma iz Slavšine pri Ptuj, 20 letnega hlapca Konrada Poljanca, ki ga je hotel v družbi več fantov pri vasovanju motiti. Poljanec se je takoj zgrudil mrtev na tla.

V Muri je utonil pretekli torek 50 letni mlinar Radmanič iz Kotoribe. Mož je peljal žito z vozom v svoj mlin tik ob Muri, pa se je nenadoma odtrgal kos brega, da je voz zdrknul v vodo. Ženo mlinarjevo, ki se je vozila s svojim možem, so rešili, mož pa je utonil.

Pri čitanju časopisov je preteklo soboto zvečer nenadoma umrl znani posestnik v Kovorju na Gorenjskem g. Deu.

Svojo ženo je umoril. V izbruhu blaznosti je 34 letni železničar Adam Weigand z nožem nevarno ranil svojo ženo Ano, potem pa se je zabarikadiriral v svojem stanovanju. Okrog sebe je razpostavil steklenice in razno posodo iz kuhinje ter s tem ometaval vse, ki so ga skušali ukrotiti. Občutno je ranil nekega stražnika in dva soseda. Ko mu je zmanjkalo steklenic in posode, se je popel na okno in skočil na dvorišče. Komaj so ga prepeljali v bolnišnico, je že podlegel težkim poškodbam, v veliki življenjski nevarnosti pa je tudi njegova ranjena žena.

Najstarejši dolenjski trgovec, 82 letni Anton Pavčič, je umrl pretekli teden v Novem mestu.

Rodbinska žaloigra. Preteklo sredo je poštni uslužbenec Mirko Loeske v Šiški pri Ljubljani v duševni zmedenosti umoril svoje tri male otroke, 7letno hčerko Darinko, 5letno Leo in 3letnega Mirka. Nesrečni oče, ki je prej služboval v Trbovljah, nazadnje pa v Ljubljani, je bil že prej enkrat na opazovalnici za duševne bolezni. Zadnje čase pa je mož zopet kazal znake duševne izčrpanosti.

150.000 kilogramov medu so pridobili preteklo leto pridni čebelarji v bosanski vasi Blagaj pri Mostarju v Hercegovini. Vas ima komaj 1000 prebivalcev.

119 dražb zaradi zaostalih davkov je pričakovala Mestna hranilnica na Bledu te dni. Tako je povedal bivši minister dr. Mohorič na seji Zupanske zveze. Ta številka jasno kaže »sedanje bogastvo«.

Lista ica uredništva. Gospoda, ki se je na nas obrnil z vprašanjem glede zdravljenja krčnih žil z ozirom na članek v »Kmetem listu« št. 16), obveščamo, da ne vemo, če zdravi kakšen zdravnik to bolezen po novi metodi tudi že pri nas. V dunajskem »Sophien-spitalu« zdravi krčne žile na novi način dr. Friedländer, vpejano pa je to zdravljenje tudi pri Delavski bolniški blagajni (Arbeiter-Kranken-Kasse in Wien) na Dunaju, kjer je šef-zdravnik dr. Schiff.

V gozdu se je ponesrečil pretekli četrtek popoldne 78letni Anton Drol iz Založ pri Podnartu. V gozd je šel po nekakšne trte, ki jih je rabil za vezavo brezovih metel, ki jih je izdeloval na domu svojega sina. Na mokri zemlji v gozdu pa mu je spodrsnilo in pri padcu si je razbil nesrečnež glavo.

Nesreča s puško. 37 letni delavec France Knez iz Magovnika je te dni pregledoval staro puško, ki se je pa po nesreči sprožila. Težko ranjenega Kneza so prepeljali v bolnišnico v Ljubljani, kjer pa je nesrečnež poškodbi podlegel zaradi zastrupljenja krvi.

Novo občinske volitve bodo v občini Cezanjevci pri Ljutomeru 25. maja, v Hočah pri Mariboru 27. maja, v Križevcih pri Ljutomeru 23. maja, Veržetu 21. maja.

Domači izumi. Patentni urad v Berlinu je izdal g. Ravnkarju, urarju v Ljubljani, patent za varnostno pripravo, ki onemogoči tatvino koles. — Diplomirani tehnik g. Šolar v Mariboru pa je izumil pripravo, ki omogoča mnogo izdatnejše izkoriščanje plina kakor dosedanj aparati.

Gospodarstvo

★

Novo ital. carine na les

Novo italijanske carine na les vseh provenijenc, ki se stopile z dnem 23. aprila t. l. v veljavo, so naslednje:

Hlodi, trdi les, 30 lir za tono. Hlodi, mehki les, 22-50 lir za tono. Tesan trdi les, 80 lir za tono. Tesan mehki les (trami), 60 lir za tono. Rezan trdi les, konjanje, bukov, 120 lir za tono. Rezan trdi les (ostale vrste), 90 lir za tono. Deščice za zabočke pod 8 mm 250 lir za tono. Tavoletе za zaboje (za južno sadje) kontingentirano, 11 lir za tono. Celulozni les (kontingentirano), 10 lir za tono. Furnir do 1 m, 350 lir za tono. Furnir od 1 m dalje, 450 lir za tono.

Ker je bila Italija eden glavnih odjemalcev lesa v Sloveniji, je s to uvedbo italijanskih carin najbolj prizadeto naše lesno tržišče. Sicer se je povišanje italijanskih carin pričakovalo že dolgo, vendar pa se ni nikdar mislilo, da bo povišanje tako zelo občutno. Pri bukovini je na primer več carine, kakor je bila dosedaj cena navadnemu rezanemu lesu. — Naravno je, da je povišanje močno prizadelo našo lesno industrijo in to ravno v času, ko bi se morala preskrbeti z okroglim lesom. Ker je pa situacija nejasna in sedaj vsaka orientacija nemogoča, se je nakup okroglega blaga ustavil vse dotlej, dokler se položaj povsem ne razčisti.

Posledic sedanjih razmer naprej ne moremo predvidevati; jasno je samo to, da je izvoz našega lesa v Italijo — pri danih razmerah — docela nemogoč!

★

Preureditev poljedelstva v Zedinjenih državah

Rooseveltova vlada je pravkar izdelala obsežen načrt za popolno preureditev poljedelske produkcije v Zedinjenih državah. Načrt obsega naslednje glavne točke:

1. Omejitev ploskve obdelovalne zemlje za 100 milijonov acri (da se zmanjša količina pridelka);
2. prostor, kjer ne bodo smeli več pridelovati žita, se izpremeni v gozdove in pašnike;
3. Preureditev živinoreje — živine ne bodo več gojili v hlevih, ampak na paši;

4. Naselitev brezposelnih industrijskih delavcev na deželi, kjer naj se ustanovljajo istočasno manjša industrijska podjetja, tako da bodo novi naseljenci lahko pridelovali svoj živč na svoji zemlji, ob enem pa nekaj lahko zaslužili v fabrikah.

★

Zadruga niso oproščene takse na račune, pač pa kmetje sami. Ker se je pojavilo vprašanje ali so tudi kmetje dolžni izdajati račune s predpisano takso v smislu tar. št. 34 takšne tarife, je davčni oddelek finančnega ministrstva izdal tole pojasnilo: Kadar prodajajo kmetje svoje lastne pridelke neposredno kupcem, niso obvezani izdajati računov in tudi ne plačati taks. To pa se ne nanaša na takšne primere, kadar prodajajo te pridelke kmetijsko zadruga, pa tudi ne na primere, kadar nabavljajo in konsumne zadruga prodajajo blago svojim članom, ker je na podlagi določb tar. št. 34, ki so stopile v veljavo 21. aprila, v teh primerih tudi za zadruga ter za nabavljajo in konsumne zadruga obvezno izdajanje računov in plačilo taks.

Precepljanje kostanja. Da se pospeši vzgoja debeloplodnega kostanja (marona), se bodo vršili v ljutomerskem srezu trije praktični tečaji o precepljanju mladih kostanjev, in sicer: dne 2. maja ob 9. uri pri g. Ignacu Lipovcu v Podgradju pri Ljutomeru; dne 3. maja ob 9. uri pri g. Francu Sovcu v Moravcih pri Mali nedelji; dne 6. maja ob 9. uri pri g. Francu Talany v Zbigovcih. Obenem se bo razdelilo med zainteresente primerno število cepičev debeloplodnega kostanja.

Razno

★

Oboroževanje v Aziji

Poročali smo že, da je neki japonski diplomat izjavil, da Japonska ne bo mirno gledala, kako Anglija in Zedinjene države oborožujejo Kitajsko, ker stoje Japonci na stališču, da pripada Azija Azijcem, evropski narodi in Amerikanci pa nimajo tam kaj iskati.

Ta odločna izjava je osupnila ves angleški in ameriški svet. Angleški in ameriški kapitalisti imajo namreč na Kitajskem investiranih v raznih podjetjih lepe milijarde denarja, ki bi bil pa izgubljen, če bi zavladali Japonci nad celo Kitajsko. To izgubo pa hočejo Angleži in Amerikanci za vsako ceno preprečiti s tem, da ohranijo Kitajsko neodvisno.

Svoje neodvisnosti pa Kitajci ne morejo braniti brez modernega orožja. Ker pa tega Kitajci nimajo, so sklenili Angleži in Amerikanci Kitajcem dati veliko posojilo, ki naj bi ga Kitajci porabili za nakup orožja v Angliji in v Ameriki. Torej dvojna korist: Za svojo neodvisnost naj se vojskujejo Kitajci sami, za dobavljeno orožje pa naj plačajo bogate obresti...

Za slučaj pa, da se Kitajci ne bi mogli sami ubraniti japonskega navalu, so se odločili Angleži in Amerikanci tudi sami na obrambo svojih interesov na Kitajskem. V ta namen bodo Zedinjene države zgradile v prihodnjih 5 letih

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana

Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiu)

Brzjavke: Kredit Ljubljana - Telefon šte. 37-83, 37-84, 37-85; interurban: 37-81, 37-82

PETERSON INTERNATIONAL BANKING CODE

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti.

192 novih bojnih ladij in 1200 vojaških letal, Anglija pa bo na vso moč utrdila vse važnejše točke v Avstraliji, zlasti pomorski mesti Melbourne in Port Darwin. Poleg tega utrjujejo Angličani tudi važno pomorsko oporišče Singapore, kjer bodo našli tudi Nizozemci svoje zatočišče.

Na kopnem, v Sibiriji, pa zbira čete tudi Rusija, da bo pripravljena za vsak slučaj.

In vse to se godi v dobi, ko v Evropi razpravljajo o razorožitvi...

Saharin in tobak

Prva leta po vojni se je v naših obmejnih krajih silno razpaslo tihotapstvo. Dobili smo pač nove državne meje in visoke carine, ki so blago znatno podraževale, so ljudi silno vabile na prepovedana pota.

Tihotapstvo se je takoj po vojni silno razcvetelo na Notranjskem, kjer so kar na debelo tihotapili živino v Italijo. Dokler je tihotapstvo šlo, so ljudje zaslužili debele denarje, a danes je meja strogo zastražena na obeh straneh in odtod tudi vedno več žrtev...

Ob avstrijski in madjarski meji pa cvete tihotapstvo s saharinom in s tobakom. Pri nas je sladkor drag, saharin v Avstriji je pa poceni, a pri nas visoko ocarinjen. To ljudi mika in zato ni čudno, če sedi že lepo število tihotapcev v zaporu, ker ne morejo plačati silno visokih glob.

Tudi z ogrskim tobakom za pipe (fajfe) je podobno. Pri nas je te vrste tobak drag, na Ogrskem pa poceni...

Ker pa je meja tudi na tej strani dobro zastražena in ker imajo tudi cariniki bistre oči, je tudi ta posel silno nevaren, a kljub temu ljudje še poskušajo svojo »srečo«, ki je pa zanje večkrat nepopravljiva nesreča!

Po svetu

Skozi panamski prekop, ki deli severno Ameriko od južne in ki veže Atlantsko morje s tihim oceanom, je bil tri dni preteklega tedna za trgovske ladje zaprt, ker se je skozi njega vozila vsa vojna mornarica Zedinjenih držav. Preizkusiti so hoteli, v kolikem času je možno prepeljati brodovje skozi prekop iz enega morja v drugo.

»Večnega popotnika« imenujejo bivšega sovjetskega komisarja Trockega, ki je po svojem izgnanstvu iz Rusije našel zavetje najprej blizu Carigrada, nazadnje pa v okolici Pariza. Sedaj pa mora zapustiti tudi Francijo in zato išče novo bivališče.

Nemška vojaška delegacija v Moskvi. Te dni je v Moskvo prišla velika nemška vojaška delegacija, kjer so jo sprejeli z vsemi častmi. Nemci si bodo ogledali vse sovjetske vojaške naprave. Ta obisk kaže, da razmerje med Rusijo in Nemčijo še ni tako napeto, kakor je nekaj časa izgledalo, čeprav ni več tako prijateljsko kakor je bilo pred Hitlerjem.

25 letnico vladanja angleškega kralja name-ravajo proslaviti prihodnjo pomlad na kar naj-bolj slovesen način v Londonu.

Proti fašizmu v Angliji, ki se je tudi tam začel naglo širiti, namerava angleška vlada nastopiti z vso strogostjo. Angleška vlada noče trpeti niti fašističnih niti kakšnih boljševiških prevratov v državi.

Največji dom za visokošolce imajo Poljaki. Dom je veličanska zgradba, kjer je prostora za 1700 dijakov. V domu imajo fantje vse na razpolago, kar rabijo: stanovanja, čitalnico, kuhinjo, telovadnico in lepo vrsto prodajaln, kjer si lahko kupujejo vse potrebščine po nizki ceni. Dom podpira poljska vlada z znatnimi sredstvi.

»Mladic« ženini. Dunajski časopisi poročajo, da se je na Dunaju poročil bivši nadvojvoda Franc Salvator, zet pokojnega cesarja Franca Jožefa, z neko baroneso. Zenin je danes star 68, nevesta pa 36 let. — Iz Bukarešte pa javljajo, da se je tam poročil ruski učenjak profesor Voronov, ki je znan kot »pomlajevalec« starih ljudi (s presajanjem opičjih žlez na človeka), z neko sorodnico gospe Lupescu. Zenin je star 62, nevesta pa 21 let.

Vojaške šole v Italiji. Po novem zakonu o vzgoji častnikov bodo imeli v Italiji dva vojaška kolegija in 6 centralnih oficirskih šol, za vsako stroko posebej. Za rezervne častnike je določenih 9 šol.

Nemčija kupuje letala in letalski material v Zedinjenih državah. Lani je nakupila Nemčija v Ameriki tega blaga za 350.000 dolarjev, letos pa že v prvih dveh mesecih že za 650.000 dolarjev.

Francoski oficirji na ruskih manevrih. Ruski komisar za vojno Vorošilov je poslal načelniku francoskega generalnega štaba Gawelinu vabilo, naj se z večjim številom francoskih častnikov udeleži velikih ruskih vojaških vaj v Ukrajini. Francozi so to vabilo sprejeli.

10 milijonov jajc bodo pometali v morje. Na francosko-španski obmejni postaji v Perpignanu se zastoj kvari 40 vagonov jajc (10 milijonov komadov), ki so bila namenjena iz Poljske za Španijo. Ker pa je španska vlada izjavila, da je uvozni kontingent za jajca že izčrpan, jajc ne puste čez mejo, nazaj jih pa tudi ne pošljejo. Jajca se seveda na ta način kvarijo, ko bodo pa ugotovili, da so že pokvarjena, jih bodo pometali v morje — namesto, da bi blago razdelili še pravočasno med reveže, ki jih tudi tamkaj ne manjka.

Peklenski stroj je porušil pretekli četrtek železniški most pri postaji Aigen blizu Linza v Gor. Avstriji.

Pet požarov v eni noči. V Curihu v Švici je v noči od srede na četrtek na petih krajih hkrati gorelo.

Kako rastejo mesta v Rusiji? Južno od Novosibirska grade novo mesto Prokopjevsk. Tam se nahajajo veliki rudniki in za rudarje je treba stanovanj. Na tem kraju je stala leta 1917. še borna vasica s komaj 200 prebivalcev, sedaj pa je tam že 100.000 ljudi.

Sejmi

6. maja: v Veržeju, Martjancih.
7. maja: v Kranju, Brežicah, Črešnovcih, Murški Soboti, Crni, Ormožu.
8. maja: v Kamniku, Završah, Šmariju, Mariboru.
9. maja: v Dravogradu.
12. maja: v Gradcu, Koprivniku, Zagorju, Veliki Loki, Planini, Slovenjem gradu, Lembergu.

Valute

1 ameriški dolar	Din 33-70
1 nemška marka	Din 13-50
1 švicarski frank	Din 11-10
1 angleški funt	Din 175-—
1 francoski frank	Din 2-25
1 češkoslovaška krona	Din 1-43
1 italijanska lira	Din 2-92

Tem kurzom, ki veljajo za čas od 15. maja 1933, se mora do nadaljne odredbe dodati še 28% na ime »primac«.

Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9-40 dinarjev.

Vrednostni papirji

2½% Vojna škoda	303—305
7% investicijsko posojilo	Din 70—71
7% Drž. hipotek. banka	Din 65—67
6% begluške	Din 53—54
4% agrarne	Din 35—36
7% Blair posojilo	Din 50—51
8% Blair posojilo	Din 52—53
Privilegirane agr. banke	Din 206—208

Tržne cene

v Dravski banovini

Voli, žive teže, I. vrste	1 kg	Din 4-50 do 4-70
Voli, žive teže, II. vrste	1 kg	Din 3-50 do 4-—
Krave, žive teže, I. vrste	1 kg	Din 3-— do 3-50
Krave, žive teže, II. vrste	1 kg	Din 2-— do 3-—
Teleta, žive teže	1 kg	Din 5-— do 6-—
Praščiči, debeli, živa teža	1 kg	Din 8-— do 8-50
Praščiči, 3-4 mes. stari	1 kom	Din 200-— do 350-—
Kokoši	1 kom	Din 18-— do 25-—
Piščanci	1 kom	Din 15-— do 20-—
Pridelki:		
Pšenica domača	100 kg	Din 125-— do 140-—
Rž	100 kg	Din 100-— do 125-—
Oves	100 kg	Din 90-— do 100-—
Koruza stara	100 kg	Din 130-— do 135-—
Koruza nova	100 kg	Din 120-— do 125-—
Ječmen	100 kg	Din 130-— do 140-—
Ajda	100 kg	Din 115-— do 125-—
Fižol	100 kg	Din 250-— do 290-—
Krompir	100 kg	Din 70-— do 80-—
Jabolka	1 kg	Din 4-— do 6-—
Slama	100 kg	Din 30-— do 40-—
Mleko	1 liter	Din 2-— do 2-50
Smetana	1 liter	Din 10-— do 13-—
Sir	1 kg	Din 16-— do 22-—
Surovo maslo	1 kg	Din 20-— do 24-—
Gobe, suhe	1 kg	Din 40-— do 50-—
Seno sladko	100 kg	Din 50-— do 60-—
Drva za gorivo, trda, 1 kub. m	Din	80-— do 120-—
Drva za gorivo, mehka, 1 kub. m	Din	60-— do 80-—

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 18 (v lastni palači)

obrestuje vse hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in brez vsakega odbitka

Tekom 51 letnega poslovanja so hranilne vloge narastle na nad Din 230 milijonov izkazane rezerve znašajo " " 10 "

Poleg lastnega premoženja jamči za varnost vlog nad 6.500 zadrugarjev neomejeno z vsem svojim premoženjem, kar predstavlja milijardno jamstvo in popolno varnost vseh vlog

Radio

od 6. do 13. maja 1934.

Nedelja, 6. maja: 9.00: Versko predavanje (dr. Mihael Opeka). — 10.00: Zdravstvo: Vojni plini II. (dr. Korbar Avgust). — 16.00: Kmetijska posvetovalnica (ing. Sadar Vinko).

Ponedeljek, 7. maja: 18.00: Gospodinjina ura: Družabna vzgoja mladine (ga. Ševčik). — 18.30: Westfalija IV. (Kresal Rudolf). — 19.30: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna).

Torek, 8. maja: 19.30: Zgodovina Vrhnike (Stanko Hočevar).

Sreda, 9. maja: 18.30: O verstvih (Fran Terseglav).

Četrtek, 10. maja: 9.30: Versko predavanje (ravnatelj Jagodic). — 16.00: O napravah za preprečenje trčenja vlakov (Filip Ogrič).

Petek, 11. maja: 18.30: Izleti za nedeljo (Vladimir Petrič). — 19.30: Milčinski, prijatelj velikih in malih otrok (Ciril Hočevar).

Sobota, 12. maja: 18.30: Judenburg 1918 (Davorin Ravljen). — 19.00: Volaričeva ura (Franc Venturini). — 19.30: Zunanji politični pregled (dr. Jug).

Kmet in eksekutor

Eksekutor: Prišel sem v imenu postave, da zarubim vašega osla za neplačane davke!

Kmet: Prav prav, me veseli, kar pojte doli na vrt, kjer se pase, pa se zmenita tako, da bo za vas gospod in za osla prav.

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23

Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur

Izšla je nova kuharska knjižica

za ceneno in tečno hrano iz domačih pridelkov. Cena 10 Din. Naroča se pri B. R., Rožna dolina pri Ljubljani, Cesta XVII, števil. 20.

Ko prečitaš Kmeti list, da ga prečitaš tudi sosedu in mu priporočaš, da si ga naroči. Celoletna naročnina znaša samo 50 dinarjev.

Za odlično naravno zdravljenje

uporabljajte „Planinka zdravilni čaj Bahovec“, ki je pripravljen večinoma iz najboljših zdravilnih planinskih zelišč. Dolgoletna izkušnja nam potrjuje, da je „Planinka-zdravilni čaj Bahovec“, ki vsebuje preizkušene in dobre zdravilne sestavine, dober regulator za čiščenje. — Sest. do dvanajst-tedensko zdravljenje s „Planinka zdravilnim čajem Bahovec“ deluje izvanredno in sicer brez strupov pri vseh sledečih boleznih: Pri slabi prebavi želodca in zaprtju telesa, slabem delovanju črevesa in napetosti telesa, omotici in slabosti, obolelju na hemeroidih in bolezni jeter. „Planinka-zdravilni čaj Bahovec“ pospešuje apetit. Zahtevajte v lekarnah samo pravi „Planinka-čaj Bahovec“, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v originalnih plombiranih zavojčkih po Din 20,—, s proizvajalčevim napisom:

Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg 12

Reg. sub. Sp. br. 169 od 9. II. 1935.

Kmetje in kmetice!

Kupujte svoje potrebščine samo pri trrdkah, ki nudijo svoje blago v „Kmetiškem listu“!

»EKONOM«

R. Z. Z. O. Z. V LJUBLJANI

Kolodvorska ulica 7 (v lastni hiši)

TELEFON INTERURBAN 25-06

DOBAVLJA VSE DEŽELNE PRIDELKE, žito: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd.

MLEVSKE IZDELKE: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješpreni, kašo

POLJSKE PRIDELKE: krompir, fižol, zelje, seno in slamo

STALNA ZALOGA vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tom. žlindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskega solitra itd.), cementa i. dr.

GLAVNO ZASTOPSTVO za Slovenijo opekarne „ILOVAC“, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Šodna) ulica št. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavlj.: „Kmeti dom“. Žiro rač.: Narodna banka

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po 4%, brez odpovedi, po 5%, pri tromesečni odpovedi. — **JAMSTVO ZA VLOGE** presega večkratno vrednost vlog. Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. Vložne knjižice drugih zavodov sprejema brez prekinjenja obrestovanja. — **POSJILA** daje na poroštvo, na vknjižbo in na zastavo premičnin in vrednostnih papirjev in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. **BLAGAJNIŠKE URE:** Ob delavnikih od 8—12¹/₂ in od 3—4¹/₂, 'e ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12¹/₂ ure.

Podružnici: KAMNIK — MARIBOR

Stanje vlog: Din 35.000.000.—. Rezerve Din 1.200.000.—.